

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.428/2016/5. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Lévai Emőke ügyvéd által képviselt **felperes neve felperes székhelye** szám alatti székhelyű felperesnek – Dr. Kovács Szabolcs ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes székhelye** szám alatti székhelyű alperes ellen nemzetközi fuvarozási szerződésből eredő követelés iránt indított perben, amelybe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a **jogtanácsos neve jogtanácsos** által képviselt alperesi beavatkozó neve **alperesi beavatkozó székhelye** szám alatti székhelyű beavatkozó, a Szolnoki Törvényszék 2016. szeptember 22. napján kelt 5.G.21.146/2015/12. szám alatti ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 480.000,- (Négyszáznyolcvanezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A nemzetközi szállítmányozási és fuvarozási tevékenységgel foglalkozó **A. Kft.** képviselője 2014. július 11-én e-mail üzenettel kereste meg a vele üzleti kapcsolatban álló **B. Kft.-t**, hogy a következő hétre mikorra kell „szállítási kapacitást szerveznie”. A 2014. július 18-i válaszüzenet szerint az **B. Kft.-nek** 2014. július 21-re volt szüksége egy pótkocsis kamionra a „szokásos áru” (kerékpárok) és a „szokásos – **X. országi** – címzetthez” történő közúti szállítása céljából. A **A. Kft.** a fuvarfeladat elvégzésével – egy korábban megkötött keretszerződés alapján – az alperesi fuvarozó céget bízta meg. A **A. Kft.** által alperestől lekért CMR igazolás szerint az alperes a fuvart végző járművekre (kamion és pótkocsi) a perbeli időszakban a alperesi beavatkozónál (beavatkozónál) rendelkezett CMR felelősségbiztosítással .

A fuvarozásról **fuvarlevél száma** számon nemzetközi fuvarlevél kiállítására került sor, melynek 1. pontjában feladóként az **B. Kft.**, míg a 2. pontban átvevő címzettként az **külföldi gazdálkodó szervezet neve x. országbeli** cég, egy **külföldi város 1. neve** székhelycímme került feltüntetésre. A 4. pont szerint az áru átvételének helye és időpontja: **település neve**, 2014. július 21. A 17. pont fuvarozóként az alperesi céget tüntette fel, a szállítmányt a 6. pontban körülírt 207 darab kerékpár képezte.

A perbeli rakományt értékesítő feladó részére az **x. országbeli** vevő 2014. július 21-én banki úton átutalta a 207 darab kerékpár ellenértékét, 30.636 euró összegben. Ugyanezen a napon az alperes által kiállított pótkocsis kamionra megtörtént a felrakodás. A fuvarfeladat teljesítése során a

gépjárművezető 2014. július 22-én a késő esti órákban a **külföldi város 2. neve** és **külföldi város 3. neve** közötti, **X. ország**i autópálya szakaszon egy őrizetlen parkolóban állt meg, mert letelt a vezetési ideje. Itt másnap reggel 4 óra 30 percig tartott pihenőt, indulás előtt azonban észlelte, hogy a jármű ponyváját oldalt megbontották és a szállítmányból 143 darab kerékpár eltűnt. Ezt az **x. országbeli** rendőrhatalóság hivatalos feljegyzése a CMR fuvarlevél hátoldalán rögzítette. A hiányosan kiszolgáltatott szállítmányt az **x. országbeli** címzett átvette, az eladó felé azonban jelezte az áru részleges elveszését. Ennek eredményeként a feladó 143 kerékpár, összesen 21.146 euró ellenértékére jóváíró számlát állított ki. Utóbb 10 darab kerékpár a részben eredményes nyomozás folytán még az **x. országbeli** vevő birtokába került, erre tekintettel ezek ellenértékére a magyar eladó újabb számlát bocsátott ki 1.480 euró vételár erejéig, melyet a vevő banki átutalással teljesített. Mindezek következtében az eladó **B. Kft.** 133 darab kerékpár ellenértékéhez nem jutott hozzá összesen 19.684 euró összeg erejéig.

A fuvarfeladat teljesítése során keletkezett áruhiány miatt az **B. Kft.** a **A. Kft.** felé kárfelszólamlással élt, és az 1971. évi 3. tvr.-el kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (továbbiakban CMR) 17. cikk 1. pontjára hivatkozással felszólította a kár rendezésére. Az igényelt kártérítési összeget a felperes, mint a **A. Kft.** szerződött CMR felelősségbiztosítója – 200 euró önrész levonás mellett – a felelősségbiztosítási szerződés 6.3. pontja szerint eljárva megtérítette a magyarországi feladó részére. Az **B. Kft.** a felperes részéről megtörtént kárrendezés kapcsán kártalanítási és lemondási nyilatkozatot tett, mely szerint 19.481 euró összeget teljes körű kártérítésként elfogadott, és kijelentette, további kárigényt nem érvényesít, tudomásul vette továbbá, hogy a fenti összeg kifizetésével a törvényes rendelkezések értelmében valamennyi joga, mely jelen káreseményből kifolyólag egy harmadik személy felé fennáll, átszáll a felperesi biztosító társaságra.

Ezt követően a felperes egyező összegű regressz igényt kívánt érvényesíteni a fuvarozási feladatot felróható módon ellátó alperessel szemben. Az alperes a fizetési felszólításokra azt a tájékoztatást adta, hogy az érvényes CMR biztosítás alapján folyamatban van a kárrendezési tárgyalás a saját biztosító társaságával. A CMR egyezmény 17. cikk 1. pontjára tekintettel felmerült fuvarozói felelősségét nem vonta kétségbe. Az alperes felelősségbiztosítója a káreseményt utóbb azonban nem találta biztosítói helytállási körbe vonhatónak, ezért a felperes irányában a kárrendezés elmaradt.

A felperes keresetében nemzetközi fuvarozásból eredő kártérítés, megtérítési igénye címén 19.484 euró és járulékaik megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kereset indokolása szerint az alperesi fuvarozó a CMR egyezmény 17. és 23. cikke alapján kártérítési felelősséggel tartozik a megrendelője, a **A. Kft.** szállítmányozó felé, tekintettel arra, hogy e cég a felperesi felelősségbiztosító igénybevételével rendezte a feladó kárát a hiányzó áru értéke erejéig. A kártérítési összeget a felperes, mint a **A. Kft.** biztosítója, felelősségbiztosítás keretében fizette ki, így ő jogosult e kárigény érvényesítésére a tényleges károkozó alperessel szemben.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a **A. Kft.** és az **B. Kft.** között szállítmányozási szerződés jött létre, álláspontja szerint a **A. Kft.** közvetlenül fuvarozóként bízta meg őt az áruszállítással, ehhez képest a CMR fuvarlevélén helytelenül került feltüntetésre feladóként az **B. Kft.** Az **A. Kft.** fuvarozóként közvetlen kártérítési felelősséggel tartozott a feladó felé, ez alapján térített a felperesi felelősségbiztosító, de további regressz igénnyel harmadik személlyel szemben már nem léphet fel. Kétségbe vonta azt is, hogy a feladót egyáltalán érte kár, utalva arra a peradatra, mely szerint már a fuvarozás lebonyolítását megelőzően a teljes összegű vételár átutalásra került. A vételár korábbi megfizetése folytán – álláspontja szerint – az **x. országbeli** megrendelő már a fuvarozás időszakában az áru tulajdonosává vált.

Az alperes pernyertessége érdekében beavatkozóként fellépő **alperesi beavatkozó neve** a követelés jogalapját vitatta, álláspontja szerint az alperes által megtett kárbejelentésben leírt esemény a CMR biztosítás általános feltételeire figyelemmel nem tekinthető biztosítási eseménynek, ezért a felperes szükségtelenül nyújtott kárrendezési szolgáltatást a feladó részére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelemnek helyt adva 19.484 euró, és ezen összeg 2014. július 23. napjától a kifizetésig terjedő időre járó évi 5 %-os mértékű kamata, a kifizetés idején érvényes MNB középárfolyamon átszámított forintnak megfelelő összegben marasztalta felperes javára az alperest. Ítélete indoklásában a perben csatolt okirati bizonyítékokból azt a következtetést vonta le, hogy a **A. Kft.** a feladó szállítványozójaként járt el és ilyen minőségében adott megbízást az alperesi fuvarozónak, függetlenül attól, hogy a fuvarlevélen a szállítványozó feltüntetésére nem került sor. A perbeli követelés jogalapjának vizsgálata körében kiindulópontnak tekintette, hogy az alperesi fuvarozó nem vitatta a CMR 17. cikk 1. pontja szerinti felelőssége fennálltát a fuvarozás során keletkezett áruhiány miatt. Megállapította, hogy az így bekövetkezett kár a feladót érte, aki a szállítványozóval szemben jogszerűen élt kártérítési felszólamlással. A felperesi felelősségbiztosító helytállása a közte és a **A. Kft.** közötti felelősségbiztosítási szerződés 6.3. pontján alapult, eszerint a **A. Kft.** a tényleges károkozó eredménytelen felszólítása miatt vehette igénybe a felelősségbiztosító kárrendezési szolgáltatását. Ezen szerződési pont nem zárja ki, hogy a felperesi felelősségbiztosító a közvetlen károkozóval szemben regressz igényt érvényesítsen.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. A perbeli tényállás alapján vitatta, hogy a felperes a ténylegesen kárt szenvedett személynek nyújtott biztosítási szolgáltatást, ugyanis a fuvar lebonyolítását megelőző vételár kifizetés folytán az **x. országbeli** vevő vált az áru tulajdonosává. Az áru részbeni eltulajdonításakor tehát már nem az **B. Kft.** feladó volt a tulajdonos, így a kár nem őt érte. Kétségbe vonta a jóváíró számlával kapcsolatos tényleges elszámolást, így a feladó esetében sem bizonyított, hogy a vételárrészt visszatérítette a címzett vevőnek. Az alperes kétségbe vonta azt is, hogy a felperest a regressz igényérvényesítési jog megilleti. Hangsúlyozta, a **A. Kft.** nem szállítványozóként, hanem fuvarozóként járt el, így ő közvetlen kárfelelősséggel tartozott saját feladója felé, ehhez képest a felelősségbiztosító igénybevételével történt kárrendezés nyomán a felperesi felelősségbiztosítót harmadik személy irányában további kárigény áthárítási jog nem illeti meg. Megjegyezte, az elsőfokú ítélet indoklása ellentmondásos, mivel az tartalmaz olyan megállapítást, hogy a **A. Kft.** közvetlenül nem is volt felelős a kár bekövetkezéséért.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

A perben alperes által sem vitatott tény, hogy a nemzetközi fuvarfeladatot saját közúti szállítóeszközön az alperesi kft. végezte el, és a fuvarozás során a szállított árut lopáskár érte. Nem vitatott az sem, hogy ez felróható fuvarozási rendellenességből eredt, mivel a fuvarozást végző járművezető éjszakára nem őrzött parkolóban állt meg egy **X. országi** autópálya szakaszon. A fuvarozó a CMR 17. cikk 1. pontja szerinti felelősségét a periratok közt elfekvő írásbeli nyilatkozataiban sem vitatta. A fuvarozott áru átvétele és kiszolgáltatása közötti időpontban bekövetkezett részleges elveszéséért az alperes felelőssége mindenképpen fennáll.

A perbeli jogvita során az alperesi védekezés azzal volt kapcsolatos, hogy az alperesi fuvarozó károkozóként kivel szemben és milyen jogcím alapján köteles helytállni. A periratokból egyértelműen megállapítható, hogy a fuvarozást az alperes a **A. Kft.** -vel kötött fuvarozási szerződés alapján látta el (a perben irányadó 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:257. §). A **A. Kft.** maga is megbízást kapott a fuvarárut gyártó és azt külföldre eladni kívánó **B. Kft.**-től. Az alperes szempontjából valójában közömbös, hogy a gyártó és a **A. Kft.** közötti jogviszony szállítványozási vagy fuvarozási szerződésnek minősül-e, tekintettel arra, hogy az alperes mindenképp a **A. Kft.** közreműködőjeként (Ptk. 6:148. § (1) bekezdés) fuvarozóként járt el. Megbízója pedig az **B. Kft.** irányában nemcsak a saját eljárásáért, hanem az általa közreműködőként igénybe vett fuvarozó alperes eljárásáért is felelősséggel tartozott (Ptk. 6:148. § (3) bekezdés). Megjegyzi az ítéletábra, hogy a rendelkezésre

álló peradatok szerint az **B. Kft.** szállítmányozóként bízta meg a **A. Kft.**-t a külföldre történő fuvarozás lebonyolításával. Ezt támasztja alá a felek képviselőinek 2014. július 11-i, valamint július 18-i e-mail üzenet váltása (F/3. sorszám alatti melléklet). A keretszerződésben is a **A. Kft.** egyebekben szállítmányozóként van feltüntetve (F/4. sorszám alatti szerződés 3/b. pont).

Ha pedig a **A. Kft.** fuvarozóként kötött volna fuvarozási szerződést az **B. Kft.** -vel, úgy az alperes alfuvarozónak minősül, és az irányadó bírói gyakorlat, a CMR 3. és 29. cikk szabályai szerint az alfuvarozó kárt okozó vétkes magatartása a fuvarozó kárfelelősségét ugyanúgy megalapozná a feladó irányában (BDT2016. 3564. szám alatt közzétett eseti döntés II. pont).

A szerződési láncolat következtében az alperesi fuvarozó kárt okozó felróható magatartása a **A. Kft.**-nek az **B. Kft.** irányában fennálló kárfelelősségét mindenképpen megalapozta. Ebből következett, hogy a **A. Kft.** felelősségbiztosítójaként a felperes a felelősségbiztosítási szerződés 6.3. pontja alapján kárrendezést nyújtott az **B. Kft.** feladó részére. A felperes nem az alperes, hanem a felelősségbiztosítottja, a **A. Kft.** szállítmányozó helyett térített.

A fellebbezésben is fenntartott alperesi védekezés szerint az **B. Kft.**-nél ténylegesen nem merült fel kár, a felperesi felelősségbiztosító kárrendezési tevékenysége így indokolatlan volt. Ezzel szemben az **B. Kft.** adásvételi szerződést kötött az **x. országbeli** vevővel, az ő irányában e jogviszony alapján tartozott felelősséggel a szerződésszerű teljesítésért. A szállítmányt ért lopáskár miatt e szerződés teljesítése részben megghiúsult. A Ptk. 6:180. § (2) bekezdése értelmében ha a teljesítés lehetetlenné válása miatt az egyik fél felelős – mint jelen esetben az eladó **B. Kft.** – a másik fél – jelen esetben az **X. országi** vevő – szabadul a szerződésből eredő teljesítési kötelezettsége, adott esetben a vételárfizetés alól. A perbeli esetben az okirati bizonyítékok szerint ez úgy rendeződött, hogy a szerződő felek megállapodása folytán az **B. Kft.** eladó ún. jóváíró számlát állított ki, mivel korábban a 133 eltűnt kerékpár esetében már vételárfizetés történt, utóbb pedig a szolgáltatás teljesítése lehetetlenült, a kerékpárokat nem tudta birtokba venni az **x. országbeli** vevő. Az **B. Kft.** ezáltal elismerte, hogy a teljesítés részbeni lehetetlenné válása folytán - mely az ő közreműködőkért való felelősségi körében merült fel – a vevő ennek mértékéig szabadult a vételárfizetési kötelezettsége alól. Utóbb 10 kerékpár a részben sikeres nyomozás folytán mégis a vevő birtokába kerülhetett, erről újabb vételárigényt tartalmazó számlát állított ki az eladó, melyet a csatolt okirati bizonyítékok szerint banki átutalással az **X. országi** vevő teljesített is (10/F/15-16. sorszám alatti okirati bizonyítékok).

Az alperes arra is hivatkozott, hogy az **B. Kft.**-t azért nem érte valójában kár, mert a vételár átutalására már a fuvarozás teljesítését megelőzően sor került, ezáltal a teljes fuvarozott árukészlet kikerült a tulajdonából, a tulajdonjog az **X. országi** vevőre a vételárkifizetéssel átszállt. A Ptk. 5:38. § (1) bekezdés szerint azonban ingó dolog tulajdonjogának átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányadó szerződés – adott esetben adásvétel (6:215. § (1) bekezdés) – mellett a dolog birtokának átruházása szükséges. A perbeli esetben nem vitatott, hogy az **X. országi** vevő a lopáskárral érintett 133 darab kerékpárt nem tudta birtokba venni, így azok tulajdonjoga sem szállhatott rá. Az **B. Kft.** pedig azáltal károsodott, hogy a tulajdonát képező, eladni kívánt termékek a lopáskár folytán az általa vállalt szolgáltatás teljesítésének megghiúsulását okozták, így ezen termékek ellenértékéhez, vételárához nem jutott hozzá.

Az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben a felperes hitelt érdemlően bizonyította, hogy a szerződési láncolatban a károsult **B. Kft.** feladó felé jogszerűen történt meg a kárrendezés, és ennek folytán a tényleges károkozó alperesre a kárt átháríthatja. Ennek nemcsak az engedményezési nyilatkozat az alapja, hanem a kárrendezést teljesítő felelősségbiztosítónak törvényes regressz joga nyílt meg a tényleges károkozó alperessel szemben.

A kerékpárok egységára okirati bizonyítékokkal hitelt érdemlően igazolt, az eszerint számított kárérték a perben megállapítható volt, csakúgy, mint a károkozás ténye és jogalapja. Az elsőfokú

bíróság helytállóan marasztalta a kereseti kérelem szerint felperes javára alperest, az ítéletért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles a felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. Ennek összegét az ítéletért a jogi képviselettel felmerült költségre tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) bekezdés alapján határozta meg.

A személyes illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket ugyancsak a másodfokú eljárásban pervesztesnek minősülő alperes köteles megfizetni az államnak, külön felhívásra a 6/1986. (VI. 26.). IM rendelet 13. § (2) bekezdés, valamint 15. § (1) és (3) bekezdés szabályai szerint.

S z e g e d , 2017. március 3.

Dr. Kemenes István s.k.	. Dobler László s.k.. Béni András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró táblabíró